

Cirkulärnr: 1998:26
Diariernr: 1997/0360
P-cirknr: 1998-2:11
Nyckelord: AD
Handläggare: Bengt Johansson
Sektion/Enhet: Förhandlingssektionen
Datum: 1998-02-11
Mottagare: Kommunstyrelsen
Personalfrågor
Rubrik: Arbetsdomstolens dom 1997 nr 148 angående frågan om
en kommunal förvaltningschef intagit en
företagsledande eller därmed jämförlig ställning i den
mening som avses i 1 § andra stycket LAS
Bilagor: Arbetsdomstolens dom 1997 nr 148

Personalpolitik: 1998-2:11

Nyckelord: AD

Förhandlingssektionen
Bengt Johansson

1998-02-11

Kommunstyrelsen
Personalfrågor

Arbetsdomstolens dom 1997 nr 148 angående frågan om en kommunal förvaltningschef intagit en företagsledande eller därmed jämförlig ställning i den mening som avses i 1 § andra stycket LAS

Arbetsdomstolen har i dom 1997 nr 148 mellan Håkan L och Ovanåkers kommun prövat frågan om Håkan L:s talan mot kommunen är preskriberad p.g.a. preskriptionsreglerna i LAS. I målet har även prövats om Håkan L i egenskap av kommunal förvaltningschef intagit en företagsledande eller därmed jämförlig ställning i den mening som avses i 1 § andra stycket LAS.

Bakgrund

Den 28 december 1988 anställdes Håkan L som miljö- och hälsoskyddschef i Ovanåkers kommun. Han anställdes på ett särskilt visstidsförordnande enligt AB 89 (f.n. AB 95). Sedan kommunen ifrågasatt Håkan L:s hantering av kontokort, som han tilldelats i tjänsten, sade Håkan L upp sig. Håkan L stämde sedan kommunen och yrkade att hans uppsägning skulle ogiltigförklaras och kommunen förpliktas utge skadestånd.

Kommunen bestred talan och gjorde gällande att Håkan L:s talan var preskriberad jämlikt 40 § LAS. Håkan L gjorde å sin sida gällande att han i egenskap av förvaltningschef intagit en företagsliknande eller därmed jämförlig ställning i den mening som avses i 1 § andra stycket LAS och att han därför inte omfattades av bestämmelserna i LAS samt att hans talan med anledning härav inte var preskriberad.

Parterna i målet har varit ense om att det avgörande för preskriptionsfrågan är huruvida Håkan L:s anställning omfattas av LAS.

Arbetsdomstolen

AD konstaterade att det aktuella undantaget från lagens tillämpningsområde skall tillämpas restriktivt. Vid prövningen av anställningens karaktär skall man ta hänsyn till både arbetstagarens arbetsuppgifter och anställningsvillkor. Anställningen faller utanför lagens tillämpningsområde endast om den i båda dessa hänseenden har en sådan karaktär att det är fråga om en företagsliknande eller därmed jämförlig ställning.

AD inriktade sedan sina överväganden på de arbetsuppgifter som Håkan L utfört samt anförde i huvudsak följande. Utredningen visar att Håkan L har varit chef för en liten del av den kommunala förvaltningen i Ovanåkers kommun och att han har utövat chefskap över ett fåtal personer. Arbetsgivarfunktionen har i huvudsak utövats av andra. Håkan L kan därför inte anses ha svarat för någon mer betydande del av kommunens verksamhet. Han har på grund av det anförda inte haft sådana arbetsuppgifter att han får anses ha haft en företagsledande ställning.

AD kom således fram till att Håkan L:s anställning hos Ovanåkers kommun omfattades av LAS och att hans talan därför var preskriberad.

Kommentar

Frågan om en arbetstagare omfattas av undantaget i 1 § 2 st LAS kan inte besvaras utan en noggrann undersökning av varje enskilt fall. Av kommentaren till LAS (Lunning, Anställningsskydd, 1989 s.33) framgår att endast arbetstagare med en *utpräglad arbetsgivarfunktion* omfattas av undantaget. Även tingsrätten inriktade sina överväganden på om arbetstagaren haft en utpräglad arbetsgivarfunktion. Det avgörande för denna bedömning är inte enbart den anställdes formella tjänstställning utan AD inriktade mer sin bedömning på arbetstagarens arbetsuppgifter och anställningsvillkor. Enligt vår mening är det även viktigt att beakta arbetstagarens ansvar. Därvid är givetvis den ifrågavarande organisationens storlek och struktur av stor betydelse. I kommuner kan undantaget bli tillämpligt på förvaltningschefer i större förvaltningar.

Vid bedömningen av anställningsvillkoren har AD lagt vikt vid om lön och övriga villkor motsvarar vad som normalt tillkommer arbetstagare i företagsledande eller därmed jämförlig ställning.

Ovan angivna principer är också tillämpliga och vägledande avseende verkställande direktörer i kommunala företag.

Observera dock att enligt AB § 12 mom. 6 skall saklig grund även tillämpas på de arbetstagare som omfattas av undantaget.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Förhandlingssektionen

Markus Gustafsson

Bengt Johansson